

Jsem si plně vědom historického významu dnešního dne pro Slovensko a celý náš stát.¹ Od nových pánů biskupů si přeju jen jedno, aby jako dobří pastýřové bděli nad náboženským životem katolického lidu – všecko ostatní pak bude přidáno. A mluvě o náboženském životě na Slovensku, nemohu nevpomenout slov miláčka Ježíšova: „Bůh láska jest. Řekl-li by kdo: Miluji Boha a bratra svého by nenáviděl, lhář jest.“ A tuto lásku, páni biskupové, mějtež ku všem národům a jazykům našeho drahého Slovenska.

T. G. Masaryk, v. r.

TELEGRAM

AÚTGM, f. T. G. Masaryk, sign. L(CD)-40-II, k. 599. Opis odeslaného telegramu, strojopis. AKPR, f. KPR, inv. č. 515/B, č. j. D 846/21, k. 38. Opis odeslaného telegramu, strojopis.^b

Telegram prezidenta republiky nově jmenovaným slovenským biskupům. *Čas* (31) 1921, č. 37, 13. 2., s. 3. Otištěno též: Prezident Masaryk novým biskupům slovenským. *Národní listy* (61) 1921, č. 43, 13. 2., s. 3, a v dalších listech.

Slovenský text viz MASARYK, T. G. *Cesta demokracie II*. Praha 2007, s. 30.

- a – Datum a místo určeno podle kancelářských poznámek na dokumentu.
b – Opis byl zaslán tiskovému odboru prezidia ministerské rady se žádostí KPR, aby byl tento telegram uveřejněn v tisku.
1 – Dne 13. 2. 1921 se v Nitře konala slavnost vysvěcení prvních tří slovenských římskokatolických biskupů. Vysvěcení byli: Karol Kmeťko, biskup nitranský, Marian Blaha, biskup bystrický a Ján Vojtaššák, biskup spišský.

Najuprímnejší hold a srdečná vďaka za prevzácne blahoželanie ku sviatku prvých slovenských biskupov¹ uprostred odduševnenosti nesčíselného zástupu národa s povďačnosťou pripomíname si vás milosrdného samaritána, ktorý nepriateľmi ubitému a polomŕtvo ležiacemu národu slovenskému nalial oleja a vína do hlbokých rán, takže dnes prichádza už k zdraviu, aby radostne konal ťažké úlohy cirkevného a národného života, v ktorých prácach traja novo vysvätení biskupi s celou oddanosťou a horlivosťou chcú brať svoj podiel čo najsvedomitejšie.

Kmeťko, Blaha, Vojtaššák.

TELEGRAM

AKPR, f. KPR, inv. č. 515/B, č. j. D 955/21, k. 38. Originál došlého telegramu, nalepená telegrafní páska.

a – Adresováno: Pan prezident republiky Tomáš Masaryk, Praha–Hrad.

1 – Viz pozn. č. 1 u předchozího dokumentu.

V. Šrobár T. G. Masarykovi
Bratislava, 6. března 1921

/71

Drahý pane prezidente,
předně Vám přeji stálého zdraví k Vaším narozeninám. Bylo nám úzko, když jsme četli, že se nemoc Vaše zhoršuje a nyní se radujeme opět, že Vám je lépe.

Připojuji zprávu o činnosti Lidovýchovného referátu pro Slovensko¹ a německou brožuru o židovské otázce na Slovensku. Je psána židem, který by si také přál, aby židovstvo na Slovensko přišlo k rozumu.²

Celková situace na Slovensku je dosti dobrá. Tábor nepřátel se menší; tím samým faktem, že se mi podařilo s Hlinkovou stranou udělati jisté příměří a že časopisy této strany dostaly se *do*³ boje s maďarskými křesťanskými socialisty, která strana stojí pod vlivem zahraniční inspirace maďarské.³ Ale i mluvčí této strany *Körmendy-Ékes*⁴ v parlamentě, v debatě o Krompašských událostech⁵ silně přizvukoval žádoucí porozumění a shodu mezi národy na Slovensku. Pokusím se s ním mluvit, jak si tu shodu představuje a v čem vidí křivdu, páchanou proti své národnosti.

Jelikož na Slovensku v posledním čase mnoho výtek se dělá českým úředníkům a Čechům vůbec a jelikož agitace tato neustává, požádal jsem Československou jednotu v Bratislavě, aby vyzvala ministra Mičuru,⁶ aby svolal redaktory časopisů, v kterých je útočeno na české úředníky, dále, aby svolal zástupce různých úřednických a zřízeneckých tříd ze strany slovenské a české a inteligenci slovenskou a českou vůbec do schůze, aby si tam lidé všecko řekli, co mají proti sobě. Myslím, že takovouto diskusí bude mnoho zloby a nedorozumění odstraněno a najde se cesta a prostředky, aby se rozkol Slováků a Čechů na Slovensku odstranil, anebo alespoň zmírnil.

Před nedávnem chodil zde inspektor vzděl[ávací] činnosti vojska Polz z min[isterstva] N[árodní] o[b]rany], kterého jsme opatřili informacemi o nedostatečné práci důstojnictva ve vojsku po stránce výchovné a vzdělávací a žádali jsme ho, aby osvětovou činnost vedlo vojsko ruku v ruce s naším lidovýchovným referátem, neboť vojáci na mnohých místech nemají vůbec dobrých pracovníků a třeba i žádného porozumění pro tuto práci mezi vojáky.

Připojuji Vám fotografie typů z loutkových divadel pro lid, kterých pořizujeme 25. Hlavy představují některé historické osoby z her, sepsaných Slováky, pro histor[ické]